N°. 74. 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 16.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 27 MAART.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 25sten Maart 1855, n°. 34, is aan den heer mr. *F. A. van Hall*, Minister van Staat en van Buitenlandsche Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder grootkruis der Guelphen-orde, hem door Z. M. den Koning van Hannover geschonken.

Bij besluit van den 25sten Maart jl., n°. 38, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van jhr. mr. *H. A. C. de la Bassecour Caan*, burgemeester van Vreeland en Nigtevecht, tot secretaris van laatstgenoemde gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 39, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:

tot ijker van het vaatwerk te Tilburg, *A. N. Knegtel*, aldaar;

tot ijker van het vaatwerk te 's Hertogenbosch, *M. Gatzen*, commies rijks-roeijer aldaar.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten Maart 1855, n°. 59, is de officier van gezondheid der 2de klasse bij de Nederlandsche Marine *C. F. Lucke*, met den laatsten dezer, op zijn verzoek, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten Maart 1855, n°. 61, zijn met den 1sten April aanstaande, volgens ouderdom in rang, bevorderd, als:

a. bij het corps zee-officieren der Nederlandsche Marine tot kapitein ter zee, de kapitein-luitenant-ter-zee, *J. C. Du Cloux;*

tot kapitein-luitenants-ter-zee, de luitenants-ter-zee der 1ste klasse:

J. J. Westerouen van Meeteren; en

J. D. Wolterbeek;

tot luitenants-ter-zee der 1ste klasse, de luitenant-ter-zee der 2de klasse:

J. A. van de Velde;

R. W. G. Arendsen de Wolff;

J. A. van der Muelen;

J. W. van Rhijn;

A. W. de Ruijter van Steveninck;

en *b.* bij het corps mariniers, tot luitenant-kolonel tevens kommandant van dat corps, de majoor bij genoemd corps *C. N. Nabal;*

tot majoor, de kapitein der 1ste klasse, *L. J. A.* baron *Quarles de Quarles;*

tot kapitein der 1ste klasse, de kapitein der 2de klasse *P. A. Leupe;*

tot kapitein der 2de klasse, de 1ste luitenant *R. J. Gaerthé;* en

tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *G. A. M. te Water.*

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

In aanmerking nemende dat ten gevolge van het aan onderscheiden opzigters van den Waterstaat verleend eervol ontslag, het corps dier opzigters moet worden aangevuld,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

1°. voor de dienst van den Waterstaat worden, na vergelijkend onderzoek, *zes* opzigters *van de 4de klasse* benoemd, op eene jaarlijksche bezoldiging van *zeven honderd* gulden, en in de aan te wijzen districten [illegible] gesteld;

2°. voor het vergelijkend onderzoek moet men zich vóór of uiterlijk [illegible] 1sten April 1855 bij het Departement van Binnenlandsche Zaken [illegible] aangemeld, *met een op zegel* geschreven adres, bevattende naauwkeurige opgaaf van naam, voornaam en woonplaats. Gelijktijdig moeten [illegible] overgelegd bewijsstukken, waaruit blijkt dat men is;

a. [illegible] Nederlander;

b. [illegible] minstens *twintig* en hoogstens *dertig* jaren,

c. [illegible] gezond ligchaamsgestel en zonder gebreken, volgens schriftelijke verklaring van een erkend geneesheer, wiens handteekening door het gemeentebestuur van de woonplaats van den verzoeker moet zijn gewaarmerkt;

d. van [illegible] onberispelijk gedrag, volgens schriftelijke verklaring na den 1sten [illegible] 1855 afgegeven door of van wege het gemeentebestuur van des [illegible] woonplaats;

3°. het [illegible] vergelijkend onderzoek, waartoe de belanghebbenden nader worden opgeroepen, zal ten dage daarbij te vermelden plaats hebben te *'s Gravenhage*, [illegible] het onderstaande op den 11den Januarij 1850 van wege het Departement van Binnenlandsche Zaken vastgestelde programma.

Het examen bevat twee afdeelingen, als:

I. de kundigheden die volstrekt worden vereischt, en

II. de kundigheden die niet volstrekt worden vereischt, doch die in aanmerking worden genomen en aanspraak op voorkeur geven.

AFDEELING I.

A. *Theorie.*

1. Zeer leesbaar schrijven.
2. De Nederlandsche taal.
3. Het op eene goede en verstaanbare wijze in geschrift brengen zijner gedachten, zonder grove fouten.
4. De beginselen der rekenkunde, waaronder begrepen de leer der evenredigheden of van den zoogenaamden regel van drieën, de tientallige en de gewone breuken; benevens eene volledige kennis van het nieuwe stelsel van maten en gewigten en het rekenen zonder fouten.
5. De beginselen der meetkunde, bijzonderlijk het opmeten en berekenen der inhouden van begaanbare oppervlakten, van regelmatige en onregelmatige ligchamen, althans voor zooveel dit noodig is, om de kosten van te maken werken te kunnen berekenen.

B. *Practijk.*

1. Het maken van situatie- en van regtlijnige teekeningen betrekkelijk bouwkunstige en andere werken, naar daarvan op te geven maten, mitsgaders het in kaart brengen van opgemetene kleine oppervlakten gronds, in zooverre zulks dienstig kan zijn tot toelichting van rapporten.
2. Genoegzame kennis der meest gebruikelijke bouwmaterialen, derzelver eigenschappen, gebreken en wijze van behandeling.
3. Kennis van de verbinding en plaatsing van bouwstoffen, zoo onderling als van onderscheidene soorten, en, dus van aard-, rijs-, timmer-, metsel- en andere werken, en van hetgeen daarbij verder moet worden in acht genomen.
4. Gebruik van het meetkruis, van het timmermans- en metselaarswaterpas, van het zoogenaamde fleschjes-waterpas en van den gewonen meetketting.

AFDEELING II.

A. *Theorie.*

1. Bekendheid met eene of meerdere vreemde talen.
2. Algemeene kennis der geschiedenis van Nederland, van vreemde rijken.
3. Algemeene kennis der aardrijkskunde van Nederland, van vreemde rijken.
4. De rekenkunde, bijzonderlijk de vierkants-worteltrekking, de kennis der logarithmen en van het gebruik der logarithmen en sinus-tafelen.
5. De beginselen der algebra tot en met de vergelijkingen van den tweeden graad.
6. De meetkunde, voor zooveel betreft de eigenschappen der figuren, der vlakken en ligchamen, met het berekenen van de inhouden enz.
7. De voornaamste eigenschappen der kegelsneden.
8. De hoofdformulen van de goniometrie en trigonometrie, benevens de platte-driehoeksmeting.
9. De beginselen der statica.
10. De beginselen der hydrostatica.
11. Algemeene beginselen der natuurkunde.
12. Beginselen der bouwkunde en kennis der zamenstelling van sluizen, bruggen, molens, zinkwerken, opkistingen enz.

B. *Practijk.*

1. Bekwaamheid in een of ander handwerk, als: molenmaker, timmerman, aardewerker, rijswerker, smid enz.
2. Verklaring en gebruik van meet-instrumenten, als: boussole, astrolabium en sextant.
3. Verklaring en gebruik van waterpas-intrumenten met luchtbelbuizen en kijkers, en van de waterpasbaken.
4. Oplossing van eenige practische vraagstukken, betrekkelijk het opmeten, verdeelen en waterpassen van terreinen.
5. Aanwijzing der middelen om de uitkomsten der practische bewerkingen op het papier over te brengen.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Het examen wordt afgelegd voor eene commissie, door den Minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen.

Aan de candidaten wordt op den dag van het examen eene reeks van vragen voorgelegd, om die *schriftelijk* te beantwoorden.

De commissie overtuigt zich ook door een mondeling onderzoek van de bekwaamheid der candidaten, in de theorie en bijzonder in de practijk.

Nadat de commissie genoegzaam gegevens vermeent te hebben ingewonnen om over de bekwaamheid der candidaten te kunnen [illegible], wordt een proces-verbaal met bijbehoorende tabel opgemaakt.

Zij voegt er zoodanige consideratien bij, als zij in het [illegible] der zaak vermeent te behooren en draagt de ranglijst voor, [illegible] volgens haar oordeel, de benoeming tot opzigter moet plaats [illegible].

's Gravenhage, den 24sten Februarij 1855.

VAN [illegible]

De Minister van Binnenlandsche Zaken, in [illegible] nemende, dat bij het Departement van Binnenlandsche Zaken onderscheiden aanvragen zijn ontvangen om tot het vergelijkend onderzoek voor de betrekking

van Opzigter van den Waterstaat te worden toegelaten, zonder dat aan de vereischten, bij de aankondiging geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 27sten Februarij en van den 8sten en 14den Maart jl., voorgeschreven, wordt voldaan,

Brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat buiten beschikking worden gehouden de adressen om tot het vergelijkend onderzoek te worden toegelaten, zoo zij, òf als ongezegeld vallen in de termen van art. 8 der wet van 3 October 1843 (*Staatsblad* n°. 47), òf verzoeken behelzen om ontheven te worden van eene of meerdere bepalingen onder 2 aangewezen, hetzij nopens de grenzen van den ouderdom, hetzij omtrent de vakken waarvan de kennis wordt verlangd.

's Gravenhage, den 10den Maart 1855.

Van Reenen.

RAPPORT *van de commissie voor de internationale ruiling van voorwerpen van wetenschap en kunst over het jaar* 1854. (Zie de beide voorgaande rapporten in de *Staats-courant* van 22 April 1853 en van 11 Maart 1854.)

Aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De commissie heeft de eer haar verslag wederom te openen met Uwe Excellentie dank te betuigen voor de ondersteuning haar bewezen, en vooral voor eene beschikking, die den gang harer werkzaamheden bijzonder heeft bevorderd. Had de commissie reeds bij haar eerste optreden, op de behoefte gewezen aan eene geschikte localiteit, tot oplegging en beheer van haar fonds en voor hare bijeenkomsten, en was daarin aanvankelijk voorzien door eene haar in het departementsgebouw van Binnenlandsche Zaken aangewezen kamer, het bleek bij ondervinding, dat die kamer geen ruimte genoeg overliet tot behoorlijke administratie van het ruilingsfonds, noch dat ze, gelijk wenschelijk was, ten allen tijde voor de leden der commissie toegankelijk kon gesteld worden. Het belemmerende, hieruit ontstaan, werd door Uwe Excellentie opgeheven door het voorstel, om voortaan werkzaam te zijn in het ruime gebouw van het Rijks-archief; een voorstel, ten gevolge waarvan de commissie een doelmatig locaal voor haar depôt en administratie erlangd heeft, terwijl de heer Rijks-Archivaris, medelid der commissie, zijn eigen bureau in voormeld gebouw tot het houden der bijeenkomsten heeft gelieven open te stellen. Het nut dezer schikkingen, reeds bij aanvang ondervonden, zal in de toekomst nog meer blijken, wanneer, gelijk te wachten staat, het fonds van het ruilstelsel en dus ook de werkzaamheden der commissie meer uitbreiding zullen erlangd hebben. Reeds in het afgeloopen jaar, ofschoon wegens tijdsomstandigheden ongunstig voor de uitbreiding van het ruilingstelsel in het buitenland, zijn de werkzaamheden vermeerderd geworden. In het belang der haar toevertrouwde taak was de commissie gedrongen in plaats van zes bij haar programma vastgestelde vergaderingen er twaalf te houden; eene afwijking, die zij zich te eer veroorloofde, omdat haar programma werd opgesteld in een tijd toen de omvang der haar te wachten werkzaamheden nog niet kon berekend worden. De bezendingen uit het buitenland voor Nederland, en uit Nederland voor het buitenland ontvangen en uitgedeeld, maakten even als in het voorafgaande jaar de voornaamste stof harer werkzaamheden uit. Uit het buitenland mogt de commissie van den agent te Parijs drie malen eene bezending ontvangen (in Maart, September en November ll.), waardoor het fonds voor Nederland met ruim derdehalfhonderd boekwerken en brochures vermeerderd werd. Dit getal gaat het cijfer der ontvangsten van het vorige jaar met omstreeks honderd te boven. Want werd in ons jongste rapport het aantal der uit het buitenland ontvangen werken in het algemeen op vier honderd stuks begroot, daarbij waren tevens die boeken ingesloten die reeds in het jaar 1852 ontvangen waren. Uit de nevensgaande lijst, waarop de in 1854 ontvangen boeken zijn bijgeschreven, zal Uwe Excellentie omtrent de soort dier werken volledig worden ingelicht. Wij veroorloven ons slechts op de meest belangrijke de aandacht te vestigen. Deze zijn: een zestigtal werken uitgegeven door Europesche en Amerikaansche bijbelgenootschappen, in Aziatische, Afrikaansche en Amerikaansche talen en tongvallen; zij bestaan in vertalingen van den Bijbel of gedeelten er van, alsmede in woordenboeken, school- en opvoedingsgeschriften, en werden door de commissie toegezonden aan het hoofdbestuur van het Nederlandsche Bijbelgenootschap, waar zij met bijzondere ingenomenheid ontvangen zijn. Omstreeks tachtig prachtexemplaren van dissertatien, academische en andere redevoeringen, in de 18de eeuw in ons Vaderland uitgegeven; vervolgen van de plaatwerken van Flandin, l'Orient; Niel, Portraits des personnages illustres Français; Perret, Catacombes de Rome, en Flandin et Coste, Voyage en Perse.

Overeenkomstig het door Uwe Excellentie goedgekeurde verdeelingsplan, zijn die werken, voor zoover ze niet voor departementen van algemeen bestuur of voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal bestemd waren, onder de navolgende vaderlandsche inrigtingen voor wetenschappen, letteren en kunsten verdeeld: het Rijks-archief, de Koninklijke bibliotheek, de academische bibliotheken te Leyden, Utrecht en Groningen, het athenaeum illustre en het Nederlandsch-Israëlitisch seminarium te Amsterdam, het museum van oudheden te Leyden, het Koninklijk instituut van ingenieurs te Delft, het Bataviaasch genootschap voor proefondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam, de Nederlandsche maatschappij voor landbouw te Amsterdam, het genootschap voor landbouw- en kruidkunde te Utrecht, de maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leyden, het Nederlandsche Bijbelgenootschap, het Nederlandsche genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen en dat voor Toonkunst te Amsterdam, de Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart te Zwolle en de stadsbibliotheek te Haarlem. De nevensgaande lijsten bevatten de boekwerken, aan die onderscheiden inrigtingen verzonden. De commissie heeft van alle de verzekering ontvangen, dat de bezendingen welkom zijn geweest.

Uit ons Vaderland heeft de commissie ten behoeve van het fonds voor het buitenland van de navolgende instellingen en particulieren geschenken ontvangen:

Van de departementen van algemeen bestuur wordt dat van Binnenlandsche Zaken wederom slechts volledigheidshalve aangevoerd. Het behaagde Uwe Excellentie bij voortduring een zeker getal exemplaren van op lands-kosten uitgegeven of door de Regering ondersteunde werken voor het ruilingsfonds af te zonderen, te weten: van de verhandelingen en verslagen der geologische commissie; van werken betreffende den tuinbouw en de Fauna van Nederland; van de verhandeling over den Nederlandschen versbouw, door mr. P. van Duyse; van het overzigt over het Rijks-archief; van Ægyptische monumenten van het museum van oudheden; en van het tijdschrift voor oude letterkunde (Mnemosyne).

Van het Departement van Finantien ontving de commissie ten vervolge, zes exemplaren van het jaarlijksch verslag van den Minister aan den Koning, betrekkelijk de uitkomsten der begrootingen van inkomsten en uitgaven, over het jaar 1853, en als nieuwe gift, twee tot vier exemplaren van gemeld verslag over de jaren 1844 tot 1852; vijf exemplaren der statistiek van handel en scheepvaart in het Koningrijk der Nederlanden, over de jaren 1851 tot 1854; en één exemplaar der verzameling van wetten enz., betreffende de belastingen.

Van het Departement van Kolonien, vijf exemplaren van vier in Kawi (oud-Javaansch) geschreven en door het Bataviaasch genootschap voor kunsten en wetenschappen uitgegeven werken; een exemplaar van het Staatsblad voor Nederlandsch Indie, met register, over 1853—1854, en Index op de wetboeken enz. van Nederlandsch Indie (1853).

Van het Departement van Oorlog, twaalf exemplaren van het vervolg der topographische kaart der Nederlanden, op last van dat departement bewerkt en uitgegeven.

Van instellingen voor wetenschappen en kunsten: van de Koninklijke bibliotheek, vier en zeventig harer dubbelen; van de Leydsche academie-bibliotheek, zeventien harer ongestempelde dubbelen, en door tusschenkomst van heeren curatoren der Leydsche hoogeschool, één exemplaar der annales academici, over het jaar 1854, namens curatoren der Nederlandsche hoogescholen en athenaea aangeboden; van het Bataviaasch genootschap voor kunsten en wetenschappen, de beide uitgaven van den catalogus zijner bibliotheek (van 1846 en 1853); van het Koninklijk instituut voor civile ingenieurs, vijf exemplaren van het verslag zijner werkzaamheden enz. van het jaar 1853; een gelijk getal exemplaren der notulen over de jaren 1851—1853, benevens bladwijzer over 1847—1852, en drie tot vijf exemplaren der notulen over de jaren 1851—1853, benevens bladwijzer over 1847—1852, en drie tot vijf exemplaren zijner verhandelingen over de jaren 1851—1854; van de Nederlandsche entomologische vereeniging tien exemplaren van het 1ste stuk harer handelingen; van het genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, vijf exemplaren van zijn jaarlijksch verslag over het jaar 1853, en een gelijk getal van het werkje over gevangenis en afgezonderde opsluiting (1854); van de maatschappij tot afschaffing van sterken drank, drie tot vier exemplaren van vier verschillende geschriften door haar uitgegeven; van de maatschappij tot nut der Israëliten in Nederland, zes exemplaren van haar tijdschrift (d. III, st. I), en een gelijk aantal van haar jaarboekje over 1854 en van haar verslag over de jaren 1852—1853; van de Overijsselsche vereeniging tot bevordering van provinciale welvaart te Zwolle, vier en twintig verschillende verhandelingen en verslagen; van de subcommissie voor de internationale ruiling te Leyden, drie en tachtig academische dissertatien, in de laatste jaren en meerendeels te Leyden in het licht verschenen; van de stadsbibliotheek te Haarlem, drie exemplaren van den catalogus dier bibliotheek (1848), met het supplement (1852); eindelijk, van de redactie van het Staathuishoudkundig Jaarboekje te Amsterdam, acht exemplaren van den zesden jaargang.

Van particulieren die reeds vroeger het ruilingsfonds begunstigden en daarmede in het afgeloopen jaar zijn voortgegaan, hebben wij er twee te vermelden, den hoogleeraar mr. de Bosch Kemper en mr. L. Ph. C. van den Bergh; de eerste zond zes exemplaren van het evengemelde Jaarboekje over 1852 en een gelijk aantal registers op de eerste serie; de tweede zijne Gedenkstukken tot opheldering der Nederlandsche geschiedenis (3 dd.) en drie exemplaren van zijn opstel: Neêrlands aanspraak op de ontdekking van Amerika. Bijzondere vermelding verdient eindelijk een geschenk van den geleerden en ijverigen heer dr. S. J. Mulder te Amsterdam, bestaande in niet minder dan veertien verschillende en door hem zelven geschreven werken over Hebreeuwsche taal, over aardrijkskunde van Palaestina, en over geschiedenis, onderwijs en opvoeding der Israëliten, meerendeels in het belang zijner Israëlitische geloofsgenooten uitgegeven; hij verzocht daarbij, het mogelijk te wachten tegengeschenk aan het Israëlitisch seminarium te willen zenden; dit verzoek werd door de commissie gaarne ingewilligd.

Alle deze uit Nederland ontvangen boekgeschenken zijn op nevensgaande lijst bijgeschreven.

Uit deze opgave blijkt, dat sommige vaderlandsche instellingen van wetenschap en kunst, die verleden jaar geschenken gegeven hadden, dit jaar niet als begiftigsters zijn opgetreden, terwijl daarentegen anderen, die vroeger nog niet tot het ruilingsfonds hadden bijgedragen, het in dit jaar met geschenken begunstigd hebben. De inrigtingen, die in het afgeloopen jaar geene bijdragen zonden, zullen naar wij hopen in een volgend rapport wederom voorkomen; de commissie heeft althans geene reden om te twijfelen dat zij voortgaan zullen hare belangstelling in het ruilstelsel te doen blijken, zoodra zij daartoe in staat zullen zijn. De inrigtingen of vereenigingen die in het afgeloopen jaar voor 't eerst het ruilingsfonds verrijkt hebben zijn: de Koninklijke bibliotheek, de Leydsche academie-bibliotheek, de Nederlandsche entomologische vereeniging, het genootschap tot afschaffing van sterken drank, de collegies van heeren curatoren der Nederlandsche academien en athenaeums, de Leydsche subcommissie voor de internationale ruiling en de redactie van het Staathuishoudkundig Jaarboekje te Amsterdam. Ontving de commissie van Nederlandsche inrigtingen aanvragen, om bepaalde werken door tusschenkomst van het ruilstelsel te erlangen, dan heeft zij die aanvragen telkens aan den agent te Parijs overgemaakt en ze bij hem aangedrongen, terwijl zij soms ook uit eigen beweging zeldzame, in Frankrijk uitgekomen werken voor vaderlandsche instellingen meende te moeten aanvragen. Het is der commissie leed hier niet te kunnen bijvoegen, dat die aanvragen beantwoord zijn. Eene ongunstige gebeurtenis, die echter even onafhankelijk was van de commissie als van den agent te Parijs, heeft in de aankomst onzer brieven vertraging gebragt. De commissie is echter over dit onderwerp met den agent op nieuw in onderhandeling getreden, en zij mag vertrouwen dat hare correspondentien in de toekomst aan geenerlei vertraging meer zullen onderworpen zijn en dat zij eerlang ook op de gedane aanvragen antwoord zal bekomen. Zij achtte zich, hoe noode ook, gedrongen deze min aangename omstandigheid aan te stippen, daar zij zich tot regel gesteld heeft om onbewimpeld alles mede te deelen wat, hetzij gunstigen of ongunstigen, invloed op den gang harer werkzaamheid heeft uitgeoefend. Verzocht de agent te Parijs bepaalde boekwerken uit Nederland, vooral op kosten der Regering uitgegeven, dan heeft de commissie daaraan zooveel haar mogelijk was voldaan; zij had daartoe te meer vrijmoedigheid, omdat zij door den agent was verwittigd geworden, dat het Fransch Keizerlijk bewind bereid bleef om Fransche werken, op zijn last en zijne kosten

uitgegeven, na aanvrage onzerzijds, voor het Nederlandsche ruilingsfonds af te staan.

Vergelijken wij de staten van het ruilstelsel over dit en het vorige jaar, dan komen wij tot het besluit, dat de werking er van ten jare 1854 althans niet minder vruchtbaar geweest is dan over het jaar 1853; en deze uitkomst verdient te meer opmerking, omdat in het laatstverloopen jaar gebeurtenissen, die niet te voorzien waren, ongunstig op den voortgang der ruilingszaak gewerkt hebben. De in het Oosten uitgebroken oorlog moge al niet van nabij of tastbaar het ruilstelsel hebben aangerand, zeker heeft hij er toe bijgedragen dat de toetreding van andere Staten, waarop verleden jaar hoop gegeven was, verachterd werd. Vooral echter is onder de ongunstige omstandigheden een verlies te rangschikken, dat het buitenlandsche ruilingsfonds, te Parijs, heeft ondergaan. Volgens eene missive van den heer Vattemare, dd. Februarij 1854 was het Fransche schip, waarin zich de boekwerken bevonden die hij gedurende zijn verblijf in Nederland en Belgie verzameld had, en bovendien twee duizend boekdeelen Fransche werken voor Amerika bestemd, op de Amerikaansche kust gestrand. Daardoor ging een niet ligt te herstellen schat voor altijd verloren, en er gingen mede te loor krachtige hulpmiddelen, om in de nieuwe wereld de Nederlandsche letteren, wetenschappen en kunsten te vertegenwoordigen, of er meer belangstelling voor op te wekken. Het behoeft wel geene opzettelijke aanwijzing, dat dit ongeval ook uit dien hoofde te betreuren is, omdat voor gemelde boekwerken een aanzienlijk tegengeschenk uit Amerika te wachten was geweest, waarin ook Nederland wederom aandeel zou hebben gekregen. Intusschen waren in dat verlorene geenszins alle boeken begrepen die door de commissie aan den agent waren opgezonden, en zeker niet de bezendingen die hij in 1854 van de commissie ontvangen heeft: bezendingen, die met te meer erkentelijkheid door hem ontvangen zijn, omdat het Uwe Excellentie behaagd had, op zijn verzoek, nog enkele exemplaren van op lands-kosten uitgegeven werken, ter vergoeding van verlorene, voor zijn fonds beschikbaar te stellen. Wij veroorloven ons uit een zijner brieven, die de kennisgeving van de goede ontvangst der in 1854 aan hem gezonden boeken bevatten, eenige woorden aan te voeren, omdat er uit blijkt, dat het ruilstelsel reeds heeft bijgedragen, en naar het oordeel van zijn stichter in de toekomst verder bijdragen zal, om het wetenschappelijk vermogen van Nederland in het buitenland beter te doen kennen.

» J'ai reçu" — dus heet het in een brief van den 22sten Julij — » les » deux caisses contenant les contributions de votre noble et généreux » pays au système d'échange international. Rien, croyez-le, rien n'est » plus capable de découvrir la Hollande dans toute sa splendeur, que ces » précieux symboles de sa puissance intellectuelle, rien, non plus, n'est » mieux calculé pour pousser à l'étude de votre langue. Mr. Geoffroy » St. Hilaire me disait dernièrement, que le besoin d'étudier l'histoire » naturelle de Java l'avait forcé d'apprendre le Hollandais, et que cette » langue est loin d'être aussi difficile qu'on pourroit le supposer d'abord. » J'espère bien que cette diffusion des richesses intellectuelles Néerlan- » daises popularisera la langue Hollandaise, que trop peu d'étrangers com- » prennent à présent."

Als een verblijdend en bemoedigend verschijnsel voor de toekomst van het ruilstelsel mag eindelijk niet onvermeld blijven, de beschikking van Uwe Excellentie, onlangs bij de beraadslaging over het budget voor 1855 door 's lands Vertegenwoordiging goedgekeurd, om aan den Nederlandschen agent te Parijs eene jaarlijksche toelage van f 500 te verleenen, en voor de commissie, ter bestrijding der kosten van administrativen aard, schrijfwerk, expeditie-, reis- en verblijfkosten, f 200 beschikbaar te stellen. De commissie voedt de gegronde hoop, dat deze beschikking den ijver van den agent voor de wetenschappelijke belangen van Nederland niet alleen beloonen, maar ook onderhouden en op nieuw aanvuren zal, en is tevens overtuigd dat hare administratie er door bespoedigd zal worden; zij mag uit dien hoofde vertrouwen, dat ieder, die gelijk zij, van het ruilstelsel zich voortdurende vruchten belooft voor de belangen en den roem van het vaderland, voor gemelde beschikking aan Regering en Vertegenwoordiging beiden erkentelijk zal zijn.

Drie jaren is thans hier te lande het ruilstelsel werkzaam geweest. De aan Uwe Excellentie overgelegde verslagen hebben tevens voor het algemeen bewezen, dat de som van goede boeken daardoor in ons land aanmerkelijk is vermeerderd en dat hetgeen als tegengeschenk naar buiten is verzonden, wat ook de innerlijke waarde dier werken mogt zijn, van dien aard was, dat het in ons land, bij de talrijke verspreiding van meerdere exemplaren, kon en mogt worden gemist. Bij de overtuiging van die gunstige uitkomst, bij de overtuiging tevens dat het ruilstelsel nog verre was van die volkomenheid, van die uitgebreide werking, als waarvoor het vatbaar was, mogten wij nu en dan een pijnlijken indruk ondervinden, wanneer wij over het algemeen niet die belangstelling meenden aan te treffen waarop de zaak aanspraak had. Het ligt zeker niet in het karakter onzer natie hare verkregene voordeelen uit te stallen, en wij troostten ons met die gedachte, wanneer eene enkele wetenschappelijke of openbare instelling met zekere koelheid hetgeen haar ten gevolge van het internationale ruilstelsel werd toegevoegd ontving. Niet dat wij persoonlijk op zulk eene aanmoediging bij het volvoeren onzer taak gerekend hadden, maar eene meer openlijke waardering van hetgeen door die inrigtingen was aangewonnen zou de belangstelling voor de zaak hebben verlevendigd. Wij herinneren ons het verschiet, dat zich voor drie jaren scheen op te doen. De ijverigste medewerking daagde bij de komst van den heer Vattemare hier te lande van alle kanten op; er werd van vereenigingen, van subcommissien, van particuliere bijdragen veel gesproken. Voorzeker is het geen karaktertrek onzer natie meer te beloven dan zij houdt; en juist om die redenen hechten wij eene dubbele beteekenis aan het eenstemmig votum, door de Vertegenwoordiging ten voordeele van het voorstel Uwer Excellentie uitgebragt. Wij zien daarin eene schitterende erkenning van de voordeelen door het ruilstelsel aangebragt, eene ruime vervulling der beloften, door onze natie aan den ontwerper gedaan, eene krachtige poging om aan zijne onderneming die uitbreiding en die volkomenheid te geven, welke wij ons hadden voorgesteld.

Met twee aanmerkingen veroorlove Uwe Excellentie ons dit rapport te besluiten.

Wij hebben wel eens de aanmerking hooren maken, dat ook vóór het ruilstelsel, en buiten het ruilstelsel om, de regeringen en wetenschappelijke ligchamen het tot een pligt van heuschheid maakten, elkander wederkeerig de belangrijkste, vooral de kostbaarste verschijnselen op het gebied der wetenschap mede te deelen. Het valt ons moeijelijk de balans op te maken, wat zonder het ruilstelsel al of niet voor het land aangeworven of daaruit zou zijn medegedeeld. Wij kunnen evenwel de meening niet onderdrukken, dat die heuschheid zich zelve niet altoos gelijk bleef en nu eens meer dan eens minder gebleken is, terwijl in het internationale ruilstelsel het middel gevonden schijnt om die heuschheid eenen gelijkmatigen gang te doen houden en er voor te waken, wanneer zij gevaar mogt loopen te verflaauwen.

Eene tweede aanmerking is deze. Ook vroeger had er tusschen openbare inrigtingen uitwisseling plaats van de dubbelen in hare bibliotheken aanwezig; doch die uitwisseling ging dikwijls langzaam en bij lange tusschenpoozen. Het ruilstelsel is meer dan eens in de gelegenheid geweest zulke eene uitwisseling te doen plaats hebben. Art. 7 van ons programma gaf daartoe ongezocht aanleiding en wij rekenen dit tot een der behaalde voordeelen, schoon dat voordeel zich minder naar buiten doet kennen. Bij de bescherming zoo kennelijk door Uwe Excellentie aan de werkzaamheden onzer commissie verleend, mogen wij niet nalaten bestuurders van openbare bibliotheken op het voorbeeld van dien der bibliotheek van Groningen en van de Koninklijke boekerij opmerkzaam te maken en hen te verzoeken, voortaan mededeelzamer te zijn met inlichtingen omtrent de bij hen voorhanden dubbelen. Wat dan ook in een volgend jaar, bij de omstandigheden die zich nog duister voordoen, de werking van het internationale ruilstelsel, wat het buitenland betreft, moge zijn, wij hopen nog een nuttig werk te zullen kunnen verrigten, wanneer wij met ijver de vruchten plukken, welke datzelfde stelsel voor het binnenlandsche ruilverkeer zal kunnen afwerpen.

's Gravenhage, den 1sten Maart 1855.

De Commissie voor de internationale ruiling van voorwerpen van wetenschap en kunst,

L. J. T. Janssen.
J. W. Holtrop.
R. C. Bakhuizen van den Brink.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Onderscheiden particuliere berigten uit Weenen, door de voornaamste Londensche, Parijsche en Brusselsche dagbladen medegedeeld, verzekeren dat de Weener conferentie, na de eerste twee waarborgpunten afgedaan en definitief aangenomen te hebben, jl. Zaturdag overgegaan is tot de behandeling van het derde punt, de vernietiging van Ruslands overwigt in de Zwarte zee, hetwelk algemeen als het voorname bezwaar tegen het herstel des vredes beschouwd wordt.

Intusschen is aan de Londensche en de Parijsche effectenbeurs in het laatst der afgeloopen week de hoop op een spoedig herstel des vredes weder verlevendigd, vooral door hetgeen omtrent de eerste werkzaamheden der conferentie berigt is.

— Het *Journal des Débats* meent te weten, dat op de Weener conferentie van Rusland niet de slooping van Sebastopol, maar alleen de vermindering der Russische zeemagt in de Zwarte zee gevorderd wordt. Dit is, gelijk dat geachte blad verder betoogt, eene schikking die niet onteerend voor Rusland is, die Konstantinopel en Turkije genoegzaam beveiligt, en alzoo het hoofddoel des oorlogs verwezenlijkt, zoodat een op die voorwaarde gesloten vrede ook voor Frankrijk nuttig en eervol zou zijn.

Ook het Londensche weekblad de *Press*, hetwelk onder de leiding van aanzienlijke staatsmannen van de conservative partij geschreven wordt, verzekert dat Frankrijk de slooping van Sebastopol niet als een volstrekt vereischte voor den vrede beschouwt.

De Parijsche *Constitutionnel* neemt dat berigt over onder verklaring dat hij niet voor de waarheid instaat, maar zonder het tegen te spreken.

RUSLAND.

Eene officiele depêche van lord Raglan, van 10 Maart, behelst het volgende: » Ik heb heden in de daad niets te melden. Het verblijdt mij echter te kunnen berigten, dat wij uitstekend goed weder hebben; en de rapporten van het hoofd der geneeskundige dienst geven mij hoop, dat de verbetering der weêrsgesteldheid aan onze zieken merkelijk goed zal doen. Onze voorste batterijen vorderen goed. Alle moeite wordt gedaan, om de legerkampen in een zuiveren en gezonden staat te houden; hetgeen van te meer belang wordt, hoe nader het warme weder op handen is. In den avond van den 6den dezer ontving ik eene telegraphische depêche van lord John Russell, gedagteekend te Berlijn 2 Maart, en meldende dat de Keizer van Rusland dien dag ten 12 ure 's middags overleden was. Volgens het zeggen van deserteurs, was deze gebeurtenis in Sebastopol niet bekend gemaakt."

— Een door den Franschen *Moniteur* medegedeeld berigt uit Eupatoria van den 5den dezer meldt, dat de Turken dien dag, met 400 man cavalerie, eene verkenning tegen de Russen gedaan hebben, slaags geraakt en met een vrij aanmerkelijk verlies teruggetrokken zijn.

— Een bij de Londensche *Times* ontvangen berigt uit Balaclava van 10 Maart zegt: » Het weder is gunstig. Lord Raglan heeft eenen hoofdofficier naar Sebastopol gezonden, om aldaar den dood van Keizer Nikolaas bekend te maken. De Russen gelooven daaraan niet. De Franschen gaan voort vuurpijlen in Sebastopol te werpen. De belegeringswerken vorderen. Het aantal zieken neemt af. De stemming der troepen is uitstekend. Den 8sten zond Omer Pacha eenen bode onder parlementairsvlag naar de Russen, om de tijding van den dood van Keizer Nikolaas mede te deelen."

De *Globe* gewaagt van berigten uit Balaclava van 12 Maart: dien dag was er een krijgsraad gehouden; het vuur der geallieerden op de vesting hield aan en werd krachtiger.

— Te St.-Petersburg is een besluit des ministers van finantien afgekondigd, bepalende dat de Sardinische handelsschepen, mits geen oorlogscontrabande aan boord hebbende, nog zes weken na 27 Maart vrijheid zullen hebben om de Russische havens te verlaten; dat de invoer van Sardinische goederen onder onzijdige vlag geoorloofd blijft; dat eigendom van onzijdigen aan boord van Sardinische schepen niet van wege het Russische gouvernement in beslag genomen zal worden; en dat Sardinische kooplieden, die in Rusland gevestigd zijn, aldaar hun bedrijf mogen blijven uitoefenen, zoo lang zij zich aan 's lands wetten en overheden onderwerpen. Dit besluit is geheel overeenkomstig de vrijgevige beginselen, die Rusland ten aanzien van het regt der onzijdigen aangenomen heeft.

ENGELAND.

In 1854 is door het Britsche Parlement eene bill aangenomen, volgens welke de burgermilitie niet alleen bij eenen werkelijken of te vreezen inval van buitenlandsche vijanden tot werkelijke dienst geroepen mag worden, gelijk de vroegere wetten bepaalden, maar zoo dikwerf Engeland met eene buitenlandsche mogendheid in staat van oorlog geraakt. Een aantal lieden, die vóór de wet van 1854 bij de burgermilitie dienst genomen hebben, weigeren thans die eenzijdig uitgebreide verpligting te erkennen; en dit heeft onder eenige garnizoensdienst doende regementen burgermilitie aanleiding tot protesten en weêrspannigheid gegeven. In de zitting der beide Huizen van jl. Vrijdag is door de bewindslieden verklaard, dat het gouvernement die protesten in regten ongegrond acht, en, zonder de goede trouw jegens de burgermilitie in het minst te schenden, een ieder tot zijnen pligt zal houden.

In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag vestigde een der leden de aandacht op de verbazend groote geldsommen, die Engeland thans voor transportmiddelen ten dienste van het krijgswezen uitgeeft; zijnde daarvoor nu laatstelijk door het Parlement, bij het vaststellen van het budget, 8,663,000 L. st. bewilligd, terwijl thans eene scheepsruimte van 250,000 ton, onder stoom of zeil, voor militaire transporten in 's lands dienst is. De spreker meende, dat deze uitgaven door een meer oordeelkundig beheer vrij wat zouden kunnen worden verminderd, onder anderen door de transportschepen tusschen Engeland en de Krim heen en weder te doen varen, in plaats van ze ledig in de Zwarte zee te laten liggen. De bewindslieden verdedigden de handelwijze der administratie in dit opzigt; zij somden de groote menigte manschappen, paarden en goederen op, welke door de Engelsche transportschepen sedert een jaar naar het Oosten gevoerd zijn; en zij gaven te kennen, dat de bevelhebbers der geallieerde troepen geenszins geneigd zijn om het voorbeeld te volgen van den veldheer, die na de landing zijne schepen verbrandde, maar steeds het noodige voor den aftogt beschikbaar en bij de hand wilden houden.

In dezelfde zitting van het Lagerhuis is van regeringswege eene bill tot verbetering van het volksschoolwezen in Schotland voorgedragen. Hare strekking aanwijzende, zeide de lord advocaat, dat de tusschenkomst der staatskerk bij het volksonderwijs niet onmisbaar was; het gouvernement wilde dan ook, bij de voorgestelde vermeerdering van het aantal volksscholen in Schotland, aan het toezigt der staatskerk over die scholen een eind maken. Hij was geheel afkeerig van het denkbeeld om de godsdienst van het schoolonderwijs uit te sluiten; doch hij achtte het nog beter een bloot wereldlijk onderwijs dan geen onderwijs te hebben. In Schotland echter zou het volksonderwijs zich nooit tot de wereldlijke kundigheden bepalen; er was daar te lande geene enkele school, waarin niet regelmatig onderwijs in de godsdienst wierd gegeven; en bepalingen daaromtrent in de bill te brengen, zou alleen strekken om noodelooze moeijelijkheden te doen oprijzen; het scheen hem alzoo verkieslijk, dat in den aanhef der wet de gezetheid der Schotsche bevolking op godsdienstonderrigt zou worden op den voorgrond gesteld, en dat afzonderlijke uren voor dat onderrigt in de scholen zouden worden bepaald.

De voordragt vond aanvankelijk niet zoo veel tegenspraak bij de voorstanders der staatskerk, als te verwachten scheen. Dit deed lord Palmerston met genoegen opmerken, en zeide verder: » Ieder erkent, van hoeveel belang het is, een doelmatig stelsel van volksonderwijs over geheel Schotland uit te breiden. Schotland is in zake der volksopvoeding langen tijd voorganger geweest; eenige geslachten vroeger muntte het uit door zijn voortreffelijk algemeen stelsel van nationaal onderwijs, passend voor de tijdsomstandigheden waaruit het was voortgekomen. De tijdsomstandigheden zijn echter niet langer dezelfde; de staat der zaken is zoo geheel veranderd, dat hetgeen aanvankelijk uitstekend wel aan de behoeften der bevolking voldeed, thans algemeen erkend wordt zeer onvoldoende voor de behoeften van onzen tijd te zijn. In de eerste plaats moet de schoolonderwijzersstand in Schotland opgebeurd en zijn lot verbeterd worden, door verhooging der al te karige bezoldiging van vele onderwijzers. Verder is het wenschelijk dat de geschillen over de godsdienstleer, die de Schotsche bevolking in zoo veel secten splitsen, niet als opzettelijk in het kinderlijke gemoed op de volkschool ingeprent worden; dat de kinderen niet in onderlingen godsdiensthaat worden opgebragt; en daarom is het mijns inziens van groot belang aan de bestaande scholen het karakter van secte-scholen te ontnemen. Thans zijn in Schotland hier en daar scholen waar geen behoefte daaraan bestaat; en elders, waar zij noodig zijn, bestaan zij niet. De voordragt strekt alzoo ook om de scholen beter over het land te verdeelen.

» Kortom, het doel der bill is: de inrigting der volkschool in Schotland en haar onderwijs te verbeteren; die godsdienstige verdeeldheid, welke door het tegenwoordige schoolstelsel gaande gehouden wordt, uit te wisschen; en het land meer gelijkmatig en in betere evenredigheid, dan thans het geval is, met de middelen van volksbeschaving te voorzien."

De minister spoorde ten slotte de vergadering aan, om over bedenkingen van minder belang heen te stappen en omtrent bijzaken eigen begrippen op te offeren, ten einde eene groote nationale aangelegenheid te helpen bevorderen.

— Men herinnert zich dat het aan de ultra-protestantsche partij in Engeland, na vele vruchtelooze aanvallen op de Iersche kweekschool van Roomsch-katholijke geestelijken te Maynooth, in 1853 gelukte het Lagerhuis tot eene enquête omtrent de inrigting en geest dier school te doen besluiten. Aan het Maynoothsche seminarium werd vooral te laste gelegd, dat het zijne kweekelingen onderdanig aan een buitenlandsch souverein maakte en ongetrouw aan hun vaderland en deszelfs gouvernement; en ten tweede, dat het hen zelfs in de uitspattingen der meest verregaande ontucht inwijdde.

De enquête heeft lang geduurd; thans is eindelijk hare uitkomst in twee zeer lijvige boekdeelen openbaar gemaakt, maar zij is niet in den zin der ultra-protestanten. In het bestuur der school, de schooltucht, de leerwijze en leerboeken worden door de commissie van enquête eenige gebreken aangewezen en voorstellen tot verbetering daarvan gedaan. Doch zij zegt » geen reden te hebben gevonden om te gelooven dat het » onderwijs der school ooit in strijd is geweest met de onderdanen-trouw, » of eenige strekking gehad heeft tot verzwakking van het gevoel van » onvoorwaardelijke onderdanigheid aan de Koningin."

Aangaande de opleiding voor het werk van den biechtstoel is door de aan het seminarium verbonden personen, die door de parlementaire commissie ondervraagd zijn, onbewimpeld erkend dat in de lessen over de zedeleer ook de » zonden tegen de kuischheid" worden beschouwd, en dat de behandeling van dit onderwerp hare gevaarlijke zijde heeft; doch daarbij werd door die personen aangevoerd, dat de behandeling van dit punt voor den aanstaanden biechtvader onmisbaar is; dat zij tot het eind van den leertijd uitgesteld wordt, slechts omstreeks eene week aanhoudt, en in de Latijnsche taal plaats heeft, zoo beknopt mogelijk en met vermijding van hetgeen meest zou kunnen strekken om de driften gaande te maken. De commissie verklaart » geen grond te hebben om » te gelooven, dat die studie nadeelig op het gemoed en karakter der » leerlingen heeft gewerkt."

— In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van jl. Donderdag vestigde lord Derby, de leider der conservatieve partij, de aandacht op de stoffen waarmede Engeland Russiche vlas en hennep in de consumtie vervangen en tevens in de schaarschheid van grondstof voor de vervaardiging van papier voorzien zou kunnen, inzonderheid op eenige in Jamaïca, Britsch Guyana en andere West-Indische kolonien overvloedig in het wild groeijende en thans nuttelooze gewassen, uit wier vezelen met groot voordeel touw, weefsels of papier zouden kunnen vervaardigd worden. Hij vertoonde aan de leden monsters van drie West-Indische plantsoorten (de *Musa Paradisiaca*, de *Hibiscus Esculentus* en de *Cryptostegia Grandiflora*) alsmede van daaruit vervaardigde draden, weefsels en papier.

Lord Derby deelde verder mede, dat de uitvinders van de fabriekmatige bewerking dier plantenvezels bij de wetgevende magt van Britsch Guyana en van Jamaïca belangstellende medewerking vonden, en thans op Jamaïca eene plantage aangekocht hadden of aankoopen zouden om daarop de grondstof voor hun fabricaat te telen. Alleen van het eerste der drie bovengenoemde gewassen werden in Britsch Guyana, gelijk hij opgaf, jaarlijks wel 160,000 stammen als onkruid weggeruimd.

De door lord Derby vertoonde monsters gingen in de hooge vergadering van hand tot hand, en werden door de pairs aandachtig beschouwd, terwijl ook een der bewindslieden de belangstelling des gouvernements in die industriele onderneming en deszelfs bereidwilligheid om haar door wegruiming van wettelijke hindernissen te bevorderen, deed blijken.

— Het hooggeregtshof voor zeezaken te Londen heeft dezer dagen in zake van het Hollandsche schip *Nijverdal* en van andere wegens schending der blokkade in de Oostzee genomen handelsvaartuigen beslist, dat een schip, hetwelk vertrokken is met wetenschap van het bestaan eener blokkade, geen regt heeft het blokkerende eskader te naderen met het doel om narigten in te winnen.

— Men weet dat de boeken, die op last van het Britsche Parlement gedrukt worden (de zoogenaamde *Blaauwboeken*), eenen schat bevatten van statistieke opgaven, van gouvernementswege verstrekt of door enquêtes verzameld. Deze schat is echter in stukken van grooten omvang als 't ware bedolven; en ten einde hem meer dienstig voor het algemeen te maken, doet het gouvernement thans statistieke uittreksels van de blaauwboeken vervaardigen en in druk uitgeven. Dezer dagen is een zoodanig uittreksel uitgegeven, vergelijkende opgaven betrekkelijk onderscheiden takken der staatsdienst en der volksbedrijvigheid over de laatste vijftien jaren behelzende. Aan hetzelve is het volgende ontleend.

In 1854 zijn in het Vereenigd Koningrijk ingevoerd 3,431,227 quarters tarwe (waarvan 506,839 uit Rusland), tegen 4,915,430 in 1853.

De totale invoer van granen in het afgeloopen jaar bedroeg 6,850,500 quarters, benevens 3,705,160 centenaars meel.

De uitvoer van Britsche en Iersche producten en fabricaten naar het buitenland in 1854 bedroeg, naar de aangiften aan de tolkantoren, eene waarde van 97,092,308 L. st. tegen 98,933,781 L. st. in 1853. Naar Nederland is in 1854 eene waarde van 4,452,955 L. st. aan Britsche en Iersche producten en fabricaten uitgevoerd.

De middenprijs der tarwe in het Vereenigd Koningrijk in 1854 was 3 L. st. 12 sh. 5 d. per quarter, tegen 2.13.3 in 1853, en 2.0.9 in 1852.

De spaarbanken ontvingen in 1854 van de inleggers gezamenlijk 7,380,611 L. st. en betaalden hun 7,935,917 L. st.

Het aantal personen in het genot van onderstand van het plaatselijk armbestuur op 1 Januarij jl. bedroeg: in Engeland (op eene bevolking van 18,617,000 zielen naar raming) 839,164, tegen 934,419 in 1849; — in Schotland 78,929; — in Ierland 86,819, tegen 620,747 in 1849.

In 1854 hebben 323,112 personen het Vereenigd Koningrijk verlaten om zich in Canada, Australie, de Vereenigde Staten of andere overzeesche landen te vestigen.

Sedert 1840 zijn niet minder dan 3,133,414 personen uit het Vereenigd Koningrijk naar overzeesche landen verhuisd.

FRANKRIJK.

Daar nog verscheiden gewigtige wets-ontwerpen bij het Fransche Wetgevend Ligchaam aanhangig zijn, heeft de Keizer, » ten einde dezelve rijpelijk zouden kunnen overwegen worden," bij een besluit van den 23sten Maart bepaald, dat de zitting van het Wetgevend Ligchaam van 1855, die den 25sten dezer moest afloopen, eerst op 11 April aanstaande zal worden gesloten.

In de zitting van het Wetgevend Ligchaam van jl. Zaturdag is het eerste artikel aangenomen van het wets-ontwerp, strekkende om het aantal oude gedienden in het leger te vermeerderen en dat der remplaçanten te doen afnemen.

— Volgens de jongste berigten uit Marseille en Toulon vertrekken van daar nog dagelijks schepen met levensmiddelen, krijgsbehoeften en troepen naar het Oosten.

TURKIJE.

De Parijsche *Constitutionnel* zegt op grond zijner brieven uit Konstantinopel van 12 Maart: » De Porte heeft den 9den dezer aan den Franschen zaakgelastigde kennis gegeven, dat zij een der grootheerlijke paleizen, het paleis der Sultane Fathmeh te Balta Liman aan den Bosporus, had doen gereed maken, om het ter beschikking van Keizer Napoleon te stellen, in geval Zijne Majesteit thans aan zijne reisplannen uitvoering gaf.

» De kolonel van de genie Béville, een adjudant van Keizer Napoleon, die laatstelijk uit Frankrijk aangekomen was, blijft ter beschikking der militaire Fransche overheid te Konstantinopel, om te helpen aanstalten maken voor de legering der Fransche troepen, die men in de omstreek der Turksche hoofdstad als eene reserve schijnt te willen vereenigen.

» De oneenigheden met Griekenland zijn eindelijk zoo goed als vereffend, dank zij de inschikkelijkheid der Porte, die ten gevalle harer hooge bondgenooten alles bewilligd heeft wat men meende van haar te mogen vorderen. De punten, waarop zij het meest aandrong, zijn, als onoverkomelijke moeijelijkheden opleverende, ter zijde gesteld, met gevaar van

ze later weder aanleiding tot ernstige oneenigheden te zien geven. Zoo heeft Griekenland, onder voorwendsel dat het beletsels in zijne staatsregeling vond, geweigerd ten aanzien der nationaliteit die regelen te erkennen, waaraan alle andere mogendheden, ook Frankrijk en Engeland, zich onderwerpen. Men is overeengekomen, dit punt onaangeroerd te laten en zich liever aan de verwikkelingen bloot te stellen, welke uit deze inschikkelijkheid in het vervolg van tijd zullen kunnen voortkomen. Ook aangaande het uitleveren van struikroovers is niets beslist, daar het Griekenland niet gelegen kwam dit punt te laten uitmaken. Kortom, Griekenland heeft, door de bemoeijingen van Turkije's vrienden, alles verkregen wat het verlangde; de eer der gematigdheid is al wat de Porte wint.

» Deze zaak maakt onder de Turksche bevolking geen voor het gouvernement gunstigen indruk; men hoort onder haar openlijk beweren, dat de bewindslieden zich in deze geheele onderhandeling al te zwak betoond hebben."

SPANJE.

Men herinnert zich, dat de Spaansche Cortes onlangs den minister van finantien gemagtigd hebben een nieuwe 3 percents staatsschuld daar te stellen en uit te geven, tot zulk een bedrag als noodig zou zijn, om eene som van 500 millioen realen in de schatkist te brengen; doch aan die magtiging was de bepaling verbonden, dat de minister de nieuwe schuldbrieven aan de Spaansche Bank in bewaring moest geven tot dat hij de uitgifte derzelve zou noodig achten. Men hoopte dat die schuld op goede voorwaarden zou kunnen worden te gelde gemaakt, zoodra tot den verkoop der nationale eigendommen besloten en daardoor eene ruime hulpbron voor de schatkist geopend wierd.

Doch nog voor dat tot dien verkoop magtiging door de Cortes is gegeven, heeft eene vereeniging van Fransche kapitalisten aan het Spaansche gouvernement eene geldleening van 500 millioen realen op vrij aannemelijke voorwaarden aangeboden, onder beding dat de nieuwe schuldbrieven, tot wier uitgifte de minister van finantien reeds gemagtigd is, aan haar als onderpand zouden worden in bewaring gegeven. Om dit beding te kunnen inwilligen, moest de wetsbepaling, die de nederlegging der schuldbrieven bij de Spaansche Bank voorschreef, worden ingetrokken; en hiertoe is, volgens eene telegraphische tijding, in de zitting der Cortes van jl. Zaturdag besloten. Men meent dat er nu niets meer in den weg staat aan het sluiten der geldleening.

De Madridsche berigtgever van de Londensche *Times* meent dat de omstandigheden in den laatsten tijd iets gunstiger voor de houders der zoo onregtmatig verbeurdverklaarde Spaansche coupons geworden zijn, en schrijft verder, onder dagteekening van 15 Maart: » Zoodra de bepaling der nieuwe Spaansche constitutie betrekkelijk de godsdienst door de Cortes vastgesteld was, vroeg de Britsche gezant alhier, lord Howden, van het Spaansche gouvernement eene spoedige en volledige verklaring van de strekking derzelve ten aanzien van buitenlanders, en eene juiste omschrijving van den voet waarop voortaan onroomsche Engelschen in Spanje zouden behandeld worden. Hij heeft nog geen antwoord ontvangen; de bedoelde bepaling schijnt dan ook mede ten doel te hebben, de zaak zooveel mogelijk onzeker en onbepaald te laten."

DENEMARKEN.

Ten aanzien van het besluit der Deensche Volkskamer om de voor eenigen tijd afgetreden ministers ter zake van het doen van onwettige uitgaven in staat van beschuldiging te stellen, worden in een uit Kopenhagen aan de Augsburger *Allgemeine Zeitung* gerigt schrijven eenige ophelderingen medegedeeld, waaraan het volgende ontleend is. In Denemarken bestaat de gewoonte niet om op de staatsbegrooting eenigen post, hoe gering ook, voor buitengewone of onvoorziene uitgaven te brengen, maar jaarlijks worden, te gelijk met het budget voor het nieuwe finantiele jaar (van 1 April tot 31 Maart), zoogenaamde suppletoire bewilligingen voor posten, die in het afgeloopen jaar nieuw bijgekomen of overschreden zijn, voorgedragen. Zulk eene voordragt is regelmatig en volstrekt onvermijdelijk, en het geval is zeer denkbaar dat een minister, indien hij eene noodzakelijke maar bij het budget niet voorziene uitgave naliet, misschien om zulk eene suppletoire aanvrage te vermijden, juist daarvoor ter verantwoording zou kunnen geroepen worden. Volgens den bestaanden regel zouden nu de tegen het einde des vorigen jaars afgetredene ministers dergelijke suppletoire bewilligingen van den rijksdag hebben moeten vragen, die voor heir en marine vrij aanzienlijk zijn, daar in den zomer van 1854 buitengewone uitrustingen hebben plaats gehad; afgetreden zijnde konden zij dit echter niet doen, en nu worden die bewilligingen door het nieuwe ministerie gevraagd, hetwelk natuurlijk niet in eene verdediging en verantwoording van iedere gedane uitgave afzonderlijk kan treden. Deze voor marine en oorlog gevraagde aanvulling van $1^1/_2$ millioen nu is het, op grond waarvan de jegens het afgetreden ministerie zoo vijandig gezinde Volkskamer de gewezen ministers voor het rijksgeregtshof vervolgen wil. » Blijkbaar, zegt de berigtgever, heeft men in deze geheele zaak slechts aan ijdelheid, wraakzucht en partijhaat te denken, die ongetwijfeld door de uitkomst beschaamd zullen worden."

Het voorstel tot vervolging der ministers is den 22sten dezer door de Volkskamer voor de tweede maal met eene meerderheid van 86 stemmen aangenomen, en moet thans nog aan eene derde beraadslaging onderworpen worden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 26sten Maart* 1855.

De Rhijn te Keulen stond gisteren morgen 14 voet 4 duim en heden morgen 14 voet 3 duim.

De Maas te Venlo stond heden morgen aan de Maasbrug 1.30 el met 5 duim val in de laatste 24 uren.

Te Hannover is eene maatschappij opgerigt, ter bereiding van vlas. Deze maatschappij, welke met een kapitaal van Th. 300,000, verdeeld in actien van Th. 100, hare werkzaamheden begint, stelt zich ten doel, de behandeling der ruwe stoffen te verbeteren, en de vlasplant meer productief te maken. Ook hoopt men daardoor de prijzen van het linnen genoegzaam te verminderen om tegen vreemde mededinging te kunnen bestaan.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, ten gevolge van de meer noordelijke strekking en de verminderde breedte van het vaarwater over het *Noorder-Pampus* in het *Goereesche zeegat*, vermeld bij advertentie in de *Staats-courant* van den 13den dezer, het rood schijnende gedeelte van het groote Kustlicht te *Goedereede*, op den 10den April aanstaande, zoo veel noordelijk zal worden verplaatst, dat men dit licht *rood* houdende, op gelijke wijze als vroeger, des nachts op dit merk het *Noorder-Pampus* tusschen de zwarte en witte ton door zal kunnen bevaren.

's Gravenhage, den 24sten Maart 1855.

De Minister voornoemd,
DE SMIT V. D. BROECKE.

⁂ De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat op Maandag den 2den April 1855, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving, zal worden Aanbesteed de levering van vijf honderd veertig stuk (540) Escauzijnsche Tonsteenen, van onderscheidene afmetingen, ten behoeve van de betonning in de zeegaten en vaarwaters van dit Rijk, de tonsteenen ingekapt en van ijzeren dookoogen en sluitwiggen voorzien, volgens de bij het bestek gevoegde teekening.

De voorwaarden waarop de levering zal worden aanbesteed liggen dagelijks (uitgezonderd des Zondags) van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure ter lezing aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, bij de Directien der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Hellevoetsluis en Vlissingen; ten Burele van den Inspecteur over het Loodswezen enz. te Brouwershaven; bij den Opzigter en Magazijnmeester bij het Algemeen Betonningsmagazijn te Enkhuizen, en in de Bureaux van de Commissarissen des Konings in de provincien Noordbrabant, Overijssel, Groningen en in het Hertogdom Limburg.

De inschrijvingsbiljetten, op gezegeld papier geschreven en behoorlijk gesloten, zullen vóór of uiterlijk op den 2den April aanstaande, des voormiddags voor 12 ure, vrachtvrij moeten worden bezorgd aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, en eene naauwkeurige opgaaf moeten bevatten der prijzen, voluit geschreven en in cijfers, waarvoor gegadigden de levering van voormelde Tonsteenen willen aannemen.

In de inschrijvingsbiljetten moeten niet alleen de namen der inschrijvers, maar ook die der borgen en hunne woonplaatsen vermeld worden. Inschrijvingsbiljetten welke ongezegeld zijn zullen niet in aanmerking komen.

's Gravenhage, den 12den Maart 1855.

De Minister voornoemd,
DE SMIT V. D. BROECKE.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMERMEER.

Aanbesteding.

De Commissie van Beheer en Toezigt over de Droogmaking van het Haarlemmermeer verwittigt de gegadigden, dat op Maandag den 16den April 1855, des middags ten twaalf ure, aan het locaal van Ministerie van Binnenlandsche Zaken, onder nadere goedkeuring, zal worden overgegaan tot de Aanbesteding in het openbaar van:

het uitbaggeren en wegruimen van ondiepten in de Ringvaart om den Haarlemmermeer-polder.

In vier perceelen.

De besteding van dit werk geschiedt alleen bij inschrijving, volgens art. 9 van het bestek.

De voorwaarden van bovengemelde besteding liggen ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, en aan die der Provinciale Besturen van Noord- en Zuidholland, te Haarlem en te 's Gravenhage, en verder op alle zoodanige plaatsen, waar gewoonlijk dergelijke voorwaarden ter lezing worden gelegd.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ingenieur van den Waterstaat N. T. Michaëlis, te Haarlem.

De Commissie voornoemd,
GEVERS VAN ENDEGEEST.

⁂ De Verificateur voor de Comptabiliteit der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen over de provincien Zuid- en Noordholland en Utrecht, is van voornemens op Maandag den 2den April eerstkomende, des voormiddags ten elf ure, aan het bureau van Verificatie op het Binnenhof te 's Gravenhage, over te gaan tot het verkoopen bij inschrijving van eene groote partij Gescheurd Papier en eenig Graauw- en Bordpapier, hetwelk, even als de Voorwaarden voor den verkoop, dagelijks (de Zondagen uitgezonderd) door een ieder kan bezigtigd worden, van des voormiddags elf tot des namiddags twee ure.

Mr. J. M. CALLENFELS.

Rijks-stoomsleepdienst op de Waal, tusschen Rotterdam en Lobith.

APRIL 1855.

UREN VAN VERTREK.

1	Zondag,	's midd.	ten	12	ure.	17	Dingsdag,	's namid.	ten	1	ure.
3	Dingsdag,	's namid.	»	1	»	18	Woensdag,	»	»	1½	»
4	Woensdag,	»	»	1½	»	20	Vrijdag,	»	»	3	»
6	Vrijdag,	»	»	2½	»	22	Zondag,	's voormid.	»	4	»
8	Zondag,	's voormid.	»	4½	»	24	Dingsdag,	»	»	6	»
10	Dingsdag,	»	»	6	»	25	Woensdag,	»	»	7	»
11	Woensdag,	»	»	7½	»	27	Vrijdag,	»	»	9	»
13	Vrijdag,	»	»	10	»	29	Zondag,	»	»	10½	»
15	Zondag,	»	»	11½	»						

Kantoren van Inschrijving:

te Rotterdam, bij de Nederlandsche Stoomboot-maatschappij;
te Dordrecht, bij het Bureau der Nederlandsche Stoomboot-maatschappij;
te Gorinchem, bij den Ontvanger der Rhijnvaartregten;
te Rossum, bij den Loods-bakenmeester;
te Tiel, bij den Ontvanger der Rhijnvaartregten.

De Algemeene Lijst te Rotterdam wordt gesloten des avonds ten acht ure vóór den dag der afvaart.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Muiden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1. het eenjarig onderhoud van de Metsel- en Timmerwerken;
2. het eenjarig onderhoud der Aardewerken en Beplantingen, beide onder het beheer der Militaire Genie te Muiden en te Weesp.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den twaalfden April 1855, des morgens ten elf ure, in het Logement het Hof van Holland, alwaar van den 29sten Maart 1855 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Muiden.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Woudrichem zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het eenjarig onderhoud van de Metsel-, Timmer-, Aarde- en Rijswerken en Beplantingen, onder het beheer van de militaire Genie te Woudrichem.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 3den April 1855, des morgens ten elf ure, in het Schippershuis te Woudrichem, alwaar van den 25sten Maart te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Woudrichem.

** De Hoofdadministratie van het 1ste regement Vesting-artillerie, zal op Donderdag den 12den April 1855, ingevolge daartoe bekomen magtiging, overgaan tot het Verkoopen aan de meestbiedenden, van een aantal oude voorwerpen van Ledergoed, Paardentuig en Nachtleger, Oud Koper, Oud Leder enz., zoodanig als die, in kavels afgedeeld en genommerd, op Vrijdag, Zaturdag en Woensdag den 6den, 7den en 11den te voren, van des voormiddags van 10 tot 12 en 's namiddags van 2 tot 4 ure, in loco, voor gegadigden ter bezigtiging zullen worden gesteld.

De Verkooping zal geschieden bij inschrijving, bij besloten biljetten, volgens voorwaarden die bij de Goederen ter lezing zullen liggen.

De Inschrijvingsbiljetten moeten op gezegeld papier zijn geschreven, de nommers der kavels en de voor ieder derzelve geboden wordende prijzen, beide in cijfers en in letters voluit geschreven, aanduiden, en door den Inschrijver eigenhandig onderteekend zijn, met vermelding zijner woonplaats.

De biljetten zullen ten opschrift moeten voeren: » *Aan de Hoofdadministratie van het 1ste Regement Vesting-artillerie* (*Verkooping van* » *Oude Goederen*"), en behoorlijk gesloten, in eene daartoe ten burele van den Kapitein-Kwartiermeester, op het Oude Delft, wijk 5, n°. 20, geplaatste bus, worden gestoken, vóór of uiterlijk ten twaalf ure 's middags van den 12den April voormeld.

Biljetten, welke niet overeenkomstig voorschreven vereischten ingerigt of op ongezegeld papier geschreven zijn, zullen niet in aanmerking genomen worden.

Delft, den 17den Maart 1855.

De Hoofdadministratie voornoemd.
De Kolonel,
DANKELS VAN WYKHUYSE.

Per ordonnantie,
De Kapitein-Kwartiermeester,
[illegible]

PLAATSELIJKE BESTUREN.

** De Burgemeester van Goedereede c. a. roept bij deze voor de *vierde maal*, ter voldoening aan art. 555 van het Wetboek van Koophandel, op, elk en een iegelijk die vermeenen mogt ter reclame geregtigd te zijn tot het provenu van de ondergenoemde uit zee aangebragte en aangespoelde goederen, om zich ten spoedigste, onder overlegging der vereischte bewijzen, franco aan den ondergeteekende te adresseren, als: diverse partijen wrakhout, vijf planken, een en twintig ijzeren spoorstaven, een vaatje teer, een mast, eene boegspriet, zes rondhouten, staand en loopend want, lappen zeilen en eenig ijzer.

De Burgemeester voornoemd,
GORKKOOP, *Dz.*

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Voorjaars-Indigo-Cochenille Veilingen van 1855.

Te Amsterdam op Maandag 7 Mei:

123 heele / 1309 kwart-	Kisten *Java-Indigo*;	liggende te *Amsterdam*.
315 Kisten *Java-Cochenille*;		

Te Rotterdam op Donderdag 10 Mei:

191 heele / 514 kwart-	Kisten *Java-Indigo*;	liggende te *Rotterdam*.
80 Kisten *Java-Cochenille*;		

Met voorbehoud de gemelde hoeveelheden *Indigo* te vermeerderen met ruim 400 *Pikols*, wanneer deze tijdig genoeg mogten binnenkomen.

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Najaars-Veilingen van 1855 geene andere *Indigo* en *Cochenille* dan de bovengenoemde hoeveelheden aan de markt zal brengen.

Amsterdam, 24 Maart 1855.

REGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank van 's Hertogenbosch, van 21 Maart 1855, behoorlijk geregistreerd, is *Petrus Gerardus Voets*, wonende te 's Hertogenbosch, ter zake van verkwisting gesteld onder Curatele, met benoeming van den heer *Johannes Voets*, Zeepzieder aldaar, tot provisioneel Bewindvoerder.

's Hertogenbosch, 24 Maart 1855.

L. J. SASSEN,
Procureur.

** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Alkmaar, van den 8sten Maart 1855, is *Hillegonda* [illegible], verpleegd wordende in het gesticht Meerenberg onder Bloemendaal, op verzoek van en ten verzoeke van haren Echtgenoot, *Cornelis* [illegible], Grofsmid in den Anna-Paulownapolder, gemeente Zijpe, ter zake van krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Voor Extract,
J. C. VOLK, *Procureur*.

[Kosteloos.]

** Bij onderhandsche Acte dd. 9 Maart 1855, behoorlijk geregistreerd, is tusschen den heer *Paul van Vlissingen*, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, van beroep Directeur der Amsterdamsche Stoomboot-maatschappij en van verschillende andere Stoomboot-ondernemingen, ter eenre, den heer *Abraham Everardus Dudok van Heel*, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, van beroep fabrikant, Chef van de Firma *Paul van Vlissingen & Dudok van Heel*, ter andere, en den heer *Paulus Cornelis van Vlissingen*, van beroep fabrikant, Chef van de Firma *Paul van Vlissingen & Dudok van Heel*, ter derde zijde, allen wonende te Amsterdam, overeengekomen, om voor gemeenschappelijke rekening onder de Firma van *Paul van Vlissingen & C°.*, in te schrijven op de aangekondigde Aanbesteding van het versmelten en verwerken van drie millioen Nederlandsche ponden Kopergeld, en wat in massa, en de aanneming, welke daarvan het gevolg mogt zijn, onder genoemde Firma van *Paul van Vlissingen & C°.* in Vennootschap uit te voeren, welke Vennootschap zal gerekend worden eenen aanvang te hebben genomen van den dag waarop ten gevolge de te doene inschrijving de levering zal zijn aangenomen (en binnen veertien dagen waarna aan het contract wettelijke publiciteit zal worden gegeven), en voortduren zal tot den al geheelen afloop der uit voornoemde Aanbesteding en Aanneming voortspruitende leverantien en tot de al geheele vereffening der onderneming. De Ondergeteekende ter eenre zal alleen de Firma *Paul van Vlissingen & C°.*, teekenen voor alle handelingen tot deze Vennootschap behoorende, en in geval van zijn overlijden die teekening op de Ondergeteekende ter andere overgaan; zullende overigens bij het overlijden van een der Vennooten zijn regt in deze Vennootschap met al de daaraan verbondene verpligtingen op zijne Erfgenamen overgaan.

Amsterdam, den 24sten Maart 1855.

PAUL v. VLISSINGEN.
DUDOK VAN HEEL.
PAUL C. VAN VLISSINGEN.

** Blijkens Acte, op den 15den Maart 1855 voor den Notaris *Justus Everhard Clausing* en getuigen te Amsterdam verleden, geregistreerd, is tusschen *Hendrik Gartman* en *Jan Hendrik Gartman*, beiden Winkeliers en wonende aldaar, aangegaan eene Vennootschap ter voortzetting van de door hen bereids gedreven wordende Winkel-affaire in Koper-, Blik- en IJzerwaren, op en onder de bestaande Firma van *H. Gartman en Zoon* waarvan beiden de teekening hebben; edoch tot niet anders dan tot zaken de Vennootschap betreffende en geenszins tot het aangaan van borgtogten of andere onereuse engagementen, als zullende door zoodanige handelingen de Vennootschap niet verbonden zijn; welke Vennootschap gerekend wordt te zijn aangevangen den 1sten Januarij jl. voor eenen onbepaalden tijd, en alzoo zal voortduren tot drie maanden na opzegging door een van beiden te doen.

** Ingevolge Art. 15 van de statuten der Stoomboot-maatschappij van Overflakkee en Goedereede, worden Actiehouders in gemelde Maatschappij bij deze geconvoceerd tegen Woensdag 11 April 1855, des namiddags 3 ure, in het Koffijhuis van *P. Roodzant* te Middelharnis, tot het bijwonen der gewone jaarlijksche Vergadering, bedoeld bij Art. 18 der voormelde Statuten.

** De Commissiehandel in Effecten en wat daartoe betrekking heeft, door de Ondergeteekenden gedreven onder de Firma van *Reigersberg de Fouw en Biemouw*, wordt, ten wederzijdsch genoegen, met den laatsten dezer maand Ontbonden. [illegible] Handel, op naam van dezelfde Firma en onder dezelfde Handteekening, voor eigen rekening voortzetten; hij belast zich met de liquidatie der loopende zaken.

Geschiedende hiervan aankondiging naar luid van de wet.

Goes, den 26sten Maart 1855.

J. VAN REIGERSBERG DE FOUW.
J. G. BIEMOUW.

** Die iets te Vorderen hebben van de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen *Johannis van Putten* en *Leentje van Rossum*, Echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Ooltgensplaat, worden verzocht daarvan opgaaf te doen ten Kantore van den Notaris *A. van Wiel Dz.* te Ooltgensplaat, vóór den 8sten April 1855.

** Diegenen, welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Goederen, Gelden of Papieren in bewaring hebben, betrekkelijk tot de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Weledel Geboren Heer *Herman Lodewijk Maria* [illegible] overleden te Moerstraten (gemeente Wouw) den 11den December [illegible] worden verzocht daarvan uiterlijk vóór den 1sten Mei [illegible] schriftelijke opgave te doen, welke, behoorlijk [illegible] moet worden ten Kantore van den Notaris *J.* [illegible] bergen (provincie Noordbrabant).

BEURSPRIJS VAN [illegible]EN.

AMSTERDAM, Maandag [illegible] MAART.

NEDERLAND.	Werk. Schuld, 2½ pct.	63	62 1/8	62 [illegible]
	Dito 3 pct.	78 11/16	78 3/4	—
	Dito 4 pct.	91 3/8	—	—
RUSLAND.	Bij Hope en C°. 5 pct.	102 1/4	102 3/4	102 1/4
	Dito [illegible] 4 pct.	75 1/8	—	—
SPANJE.	[illegible] 3 pct. thans 1 pct.	18 3/16	18 3/8	18 [illegible]
	Dito binnenlandsche 3 pct.	31 5/8	31 7/8	31 7/8
OOSTENRIJK.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	62 3/4	63 1/8	[illegible]
	Dito 1847—1852 2½ pct.	[illegible]	33 1/4	[illegible]
	Dito 1849—1854 5 pct.	74 5/16	74 [illegible]	[illegible]
BELGIË.	Bij Rothschild 2½ pct.	50	50 1/4	—
PORTUGAL.	Obligatien 3 pct.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
PERU.	Geldl. 1853 4½ pct.	—	—	[illegible]
MEXICO.	Obligat. 1851 3 pct	19 3/4	[illegible]	[illegible]

Willige beurs met veel handel.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.